

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K - f.
Vidéken: " 9 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint, az udvarban hátul.

Nagy vihar a képviselőházban.

Bonyodalom a vasutasok ügyében. Sztrájkok Debreczenben.

A tegnapi nap eseményei nem hozták meg a remélt és az óhajtott békét. A megoldás lehetősége olyan rohamosan haladt előre, hogy szinte biztosra vette mindenki az országos sztrájk megszűnését.

Ellenkezőleg történt. A vasutasok ragaszkodnak kívánságukhoz, de a miniszterelnök még görcsösebben ragaszkodik álláspontjához. Nem enged. Katonákat akar beállítani, ezer embert tart készenlétben vasutasoknak.

Fenyegetésnek megjárja. De az is bizonyos, hogy nem igen akad az országban olyan ember, a ki az ilyen hevenyében összeszedett emberekre bizza az életét.

A helyzet bonyolul. A tegnapi remény, a mely a gyors megoldás felé ragyogott, letűnőben. Nem aggasztja és nem csüggeszti ez a vasutasokat. Küzdelmük a méltányosság korlátain belül született és kitartanak mellette lelkesedéssel.

A nap eseményeiről különben, a mely gazdag a szenzációs részletekben alábbi részletes tudósításunkban adunk számot:

Riasztó hír Szegedről.

Szegedről délután három óra körül az a hír érkezett, hogy az ottani üzletvezető erőszakkal felvettette a forgalmi tisztekkel a szolgálati karszallagot. A tisztviselők azonban menten leszakgatták a karszallagot és otthagyták a pályaudvart. A debreceniek is várták ehhez hasonlókat; Tolnay üzletvezető azonban nem intézkedett.

Főtiszti tanácskozás.

Tolnay Kornél üzletvezető, Siegmeth főfelügyelő, Lassgallner felügyelő, Boczán állomási, Gardon fűtőházi főnök bizalmas tanácskozást tartottak délután 4-5 óra közt az állomásfőnöki hivatalban. Javában folyt a tanácskozás, mikor Boczán és Garda főnökök címére üzleti táviratlapot hoztak.

Ludvigh „rendel”.

Ludvigh Gyula elnökgazgató küldte mindkét rendeletet, ugyanegy szöveggel. A szöveg ime ez:

„Felszólítom az állomási (fűtőházi) főnököt, hogy az összes tiszteket és altiszteket (mozdonyvezetőket és almozdonyvezetőket) szólítsa azonnal szolgálatba. A Budapest-brucki és Budapest-marcheggi vonalakon már közlekednek a vonatok. Mindenkinek érdemeit a szerint méltánylom, amely pillanatban szolgálatba lép. Felszólítom a főnököt, hogy e rendelet kihirdetésének eredményéről tegyen jelentést.”

A kihirdetés.

Boczán állomásfőnök azonnal gyűlésre hívta egybe a vasutasokat: Közel nyolcszázan voltak jelen a III. osztályú váróteremben, hol a gyűlés lefolyt. A vasutasok sejtették, miről van szó és már előre igen harcias hangulatban várták a gyűlés fejleményeit.

Boczán állomásfőnök a következő beszéddel nyitotta meg a gyűlést és hirdette ki a rendeletet:

— Mielőtt elmondanám azokat, miket kötelességem elmondani, előre kérem önöket, maradjanak meg a régi, méltóságos nyugalomukban. Nehéz a feladatom s fel tudom fogni, milyen súlyos a reám nehezedő kötelesség.

Hivatalosan felszólítást kaptam az előbb, szólítsam fel önöket, hogy lépjenek újra szolgálatba. Budapest — Bruck, Budapest — Marchegg között már megindultak a vonatok. Ezen hírek hitelességében kételkedni nem lehet. (Közbeszólások: Dehogy is nem lehet! Apokriz sürgönyök azok!) Meg vagyok győződve arról, hogy e sürgönyök alapján bizvást apellálhatok Önöknek nem a kötelességtudására, hanem hazafiságára.

Uraim, két napja tart a sztrájk. Budapestben holnap már éheznek az emberek.

A vasutasok hazafiasak voltak mindig;

tegyék kérem most is lehetővé, hogy Magyarország fővárosa ne éhezzen. Kenyer kell azoknak odafönt és nincs kenyérük. (Közbeszólások: Nekünk sincs, nekünk is kell kenyér!) Kérem önöket, tegyék lehetővé, hogy Budapestre élelmiszereket szállíthassanak.

Mikor önöket erre kérvé kérem, hiszem egyuttal, hogy követeléseink már mostanára teljesültek is. Sikerre vittük, ugy lehet, valamennyi törekvésünket. Este hat órára talán már teljes lesz a siker. (Sokszor megcsaltak már bennünket. Nem hiszünk semmit, a mig biztosan nem tudjuk! — kiáltották.)

Uraim, még egyszer kérem önöket, jelentkezzenek azonnal a szolgálatra, hogy a forgalmat megindíthassuk.

A felelet.

Óriási zugás tamadt a beszéd nyomán. Mindenki tudta ugyan, hogy Boczán csak kötelességét teljesítette a kihirdetéssel, mégis felzúgtak az összes vasutasok. Am nagy csöndesség lett egyszerre, mikor Kabay György mérnök szólásra emelkedett:

— Uraim, itt az előbb hazafiságról volt szó. A mi hazafiságunkat senki sem vonhatja kétségbe. Ne csak mi legyünk ám hazafiak, legyenek egyszer hazafiak azok is, a kiknek kezébe az ország sorsa van letéve. (Falreszkető éljenzés: Ugy van, igaz van neki!)

Mi nehéz szívvvel kezdtük meg a bérmozgalmat és komolyan megfontoltuk teletünk horderejét. A következményekért nem vállalhatunk felelősséget, mert nem mi voltunk azoknak okozói. (Riadó éljenzés: Ugy van, ugy van!)

Uraim, ha mi most feladjuk a harcot, ez a kötelesség azonnal reánk hárul. Ezt pedig mi nem akarhatjuk, nem akarjuk. **Tartsunk tehát össze, s maradjunk nyugodtan, összetartva. Ez a leg-helyesebb.**

Olyan éljenzésbe fult a beszéd vége, hogy a falak megrendültek belé. **A vasutasok felkapták Kabayt és vállaikon hordozták körül a teremben.**

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra féle arccrém, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arccrém széplő, májlitok, vöröspattanások és mindennemű bőrtisztatlanság ellen. Egy tégely 1 koron, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Bóthsznek V. Emil utca

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznel, Debrecen, Kossuth-utca.

Jelentések az eredményről.

Ugyanigy folyt le a gyűlés a fűtőházban is, hol Garda főnök hirdette ki a rendeletet. Boczán és Garda együtt tettek jelentést Tolnay üzletvezetőnek az eredményről, melyet mindenki előre tudott. — Például volt ez a rendelet azért, mert Ludvig közvetlenül a főnökhöz intézte azt, az üzletvezető közvetítésének kikerülésével. Igaz ugyan, hogy Tolnay is kapott egy ilyen tartamu táviratot, de ez mit sem változtat a dolgon. Jellemzi a fentiek fejtelenségét az a körülmény is, hogy a táviratot Ludvig az állami telegráfon küldötte s nem az üzleti távirón, amely pedig mindig az óramű pontosságával működött.

Boczán és Garda azonnal jelentették a gyűlések eredményét Ludvig elnök igazgatónak is. A vasutasok aztán szép csendben, nyugalomban hazaszéledtek. Tolnay s a főtisztviselők továbbra is ott maradtak, folytatni a tanácskozást és várni a pesti híreket.

Táviratok a sztrájkolókhöz.

Budapestről, Aradról, Kolozsvárról, Szombathelyről, Szegedről és Zágrábról a kerületi bizottságok mind sürgönyöztek tegnap délután a debrecenieknek. Ezek körülbelül egyenlő szövegűek; ime a szegedié:

— Ragaszkodunk mindenki sértetlenségéhez, összes memorandumaihoz, pragmatikához, szövetséghez. Kerületek hozzájárulása nélkül semmit sem engedünk. Csatlakozzatok. Mindezeknek parlamenti biztosítását követeljük. Szeged, kerületi bizottság.

A debreceniek hasonló szövegű távirattal feleltek azonnal minden helyre.

Sokan érkeznek gyalog.

Debrecenbe tegnap sokan jöttek be a közel vidékről és pedig gyalogszerrel. Az utcákon itt is, ott is fel-feltűnt egy-egy forspont, iromba járómu. A vásárra csakis ily módon közvetíthető a forgalom.

Végh bocsánatot kért.

A Végh főkapitány és Krivácsy dr. segédtitkár afférje lovagias uton befejezést nyert. A főkapitánynál Kachkovich és Buzás huszárszázadosok déli fél kettőt tárgyaltak tegnap. Végh azt mondta eleinte, hogy tulajdonképen ő a sértett s Krivácsy tartozik bocsánatkéréssel, amiért neki a következő szavakat mondta:

— Uram, tudja meg, ez hordártempó.

Később mégis elfogadta a segédek előterjesztését. A főkapitányának jelenlétében, tehát nyilvánosan bocsánatot kért ünnepélyesen Krivácsytól. Végh kijelentette, hogy a vasuti alkalmazottakat semmiképen sem akarta sérteni és ha heveségében mégis sértő kifejezést használt volna, azért ünnepélyesen bocsánatot kér. Úr. Krivácsy a főkapitány ezen kijelentését tudomásul vette és megjegyezte, hogy az állomáson a főkapitány eljárása felett csakis jogos kritikát gyakorolt.

Vasutasok a vasutasokért.

Szenzációs lépésről értesítik lapunkat, melyet a déli vasut alkalmazottai tettek a sztrájkoló máv. kollégáik érdekében. A délután folyamán ugyanis a déli vasut egy küldöttsége járt a minisztériumban, hol éppen minisztertanács volt. A küldöttség a máv. kollégák kérésének teljesítését sürgette meg, egyben bejelentette, ha ez záros határidőn belül be nem következnék, akcióba lépnek s ők is sztrájkolni fognak.

A vasuti táviró.

Az a hír, mintha a katonaság a vasuti távirátat le akarná foglalni, ezideig nem felel meg a valóságnak. Nem lehetetlen azonban, hogy ez bekövetkezik. De ez nem volna tanácsos, mert csak az elkeseredést fokozná.

Viharos ülés a képviselőházban.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, ápril 21.

A képviselőház mai ülésén Perczel Dezső elnökelt. Mindjárt az ülés megnyitása után Kubik Béla személyes kérdésben szólal fel és kijelentette, hogy a Háztól tegnap közbeszólásáért bocsánatot kér.

Tisza István miniszterelnök ezután a kereskedelemügyi miniszter helyett kijelentette, hogy **ma két irányban vonatok indultak el katonai fedezet mellett.** Az egyik Bécsbe indult, a másik délután Püspökladány felé. Hiszi, hogy holnap, ha nem is a normális, de a forgalom helyreáll. **Néhány ezer ember pedig már elő is van jegyezve vasuti állásokra.** Mielőtt azonban a törvény szigorának terére lépne, kötelessége megtenni az utolsó intézkedéseket. Vörös László kérésé éjjel fel is kereste és kijelentette előtte, hogy reménye van a rend helyreállítására, ha a kormány az egyezkedési pontokat elfogadja, a melyeket részben teljesíthetőnek talált. A javaslatot a sztrájkolók tökéletesen nem is ismerték és vakon mentek bele a küzdelembe. Meg van róla győződve, hogy a javaslat nyugodt mérlegelése lecsillapítja a kedélyeket. Kéri a napirend előtt felszólalókat, hogy kerüljenek minden olyan kifejezést, a mely a dolgokat elmérgesítheti, hogy így egyöntetűen, objektívítással átessenek a kérdésem.

Polonyi Géza sajnálja a mozgalom kiterjedését. A kormány azonban a mozgalommal szemben tapintatlanul járt el. Intézkedéseivel a gyülekezési jogot megsértette. A vasutasok letartóztatása hivatalos hatalommal való visszaélés. (Ugy van! Ugy van! balról.) Pedig a gyűlés megtartása szükséges volt magához ahhoz, hogy kimondják, miképen nem sztrájkolnak. A miniszterelnök tegnap nagy hanggal, szuronyonnyal fenyegetőzött s ma megalázkodott. Tiltakozik a vasutasoknak letartóztatása, különösen mint utolsó eszrefogóknak meghurcolása miatt. A forgalom helyreállításán örömet fejezi ki, de fél, hogy a miniszterelnök holnap másképen beszél. Értesülése szerint 38 ezer vasutas közül 37 ezer helyesli a sztrájkot. Ez az ezer pedig felsőbb rétegekből áll. Azzal nem működünk a béke érdekében, ha szuronyokkal fenyegetőzünk és 900 embert letartóztatunk. Ohajtja, hogy a rendet holnap helyreállítsa a kormány, de fenntartja, hogy a történelemért még felelősségre vonják.

Tisza István nem hagyhatja szó nél-

kül a Polonyi Géza egy megjegyzését, a melyről hinni akarja, hogy nem bűnös szándék vezette vele. (Gunyos nevetés az ellenzéken.)

Tisza István: Kár a hadsereg ellen lázítani Polonyinak, mikor őt immunitás védi.

Polonyi: Elmondom máshol is.

Tisza: Akkor viselem a következőkét. Ez esküszegésre vezet és csábítás a katonai hűség ellen. (Zajos ellentmondás az ellenzéken.) Ha ilyen eszméket sikerül elhinteni, véres következményei lesznek. (Helyeslés jobbról.) A sztrájk ügyében ismétli, hogy a nagygyűlésre vonatkozó betiltását fenntartja.

Ugron: Ez botrány! Ez emberi jog! (Nagy zaj.)

Tisza: Ha gyakorolni akarják ez emberi jogokat, mondjanak le állami hivatalukról. (Zajos tiltakozás.) Csak abba egyezett bele, hogy a szolgálat felvétele tárgyában gyülekezzenek. A tegnapi letartóztatások csak azért történtek, — mert a vasutasok az állam tulajdonát képező vonatokot önkényűleg lefoglalták. (Hosszas zaj az ellenzéken.)

— On szalon kocsiban utazik, — kiáltják.

— Vadász kocsiban! — replikéznek.

Perczel a zajra kijelenti, hogy kénytelen lesz az ülést felfüggeszteni.

Nessi: Nem volt joga a rendőrségnek a vasutasokat letartóztatni.

Tisza: De joga volt, még vizsgálati fogságban is tarthatta volna őket. (Viharos ellentmondás.)

Perczel Dezső erre hirtelen, váratlanul felfüggesztette az ülést, a mi nagy meglepetést keltett.

Szünet után Tisza miniszterelnök védekezett a támadások ellen. Meg kell a vasutasokkal érteni, hogy a nemzet érdeke és becsülete kívánja a törvényes rend helyreállítását. (Zajos helyeslés jobbról.)

Kiáltások balról: Szuronyt szegezz!

Hock János konstatálja, hogy Hieronymi a küldöttségeknek megígérte, miszerint szószólójuk lesz a 800 forintos minimális fizetés dolgában a kormánynál. És mégis megtagadták. Innen származott a félreértés. Konstatálja, hogy a békeakció megindításában neki része van, de a miniszterelnök elmérgesítette a dolgot és összefogdosította a vasutasokat, fogházba hurcoltatta.

— Gyalázat, szégyen! kiáltják közbe.

Hock: A vasutasok hibát követtek el, de az első hibát a kormány követte el, mely rendeletileg tiltotta be a gyűlést s a vezetőket állásuktól felmentette akkor, mikor már a gyülekezést előzőleg megengedte nekik s egy rakás szabadjegyet kiosztott köztük. Most persze már keresik a bűnbakokat, a melyeket feláldozhassanak a nyilvánosság előtt, de ezen bűnbak ne izgatásból eredjen, hanem maga a miniszter, akinek politikája csufos vereséget szenvedett. (Viharos helyeslés az ellenzéken.) Felsorolja a fizetési javaslat sérelmeit. **A legkisebb existenciákat tiporják el voltaképpen s ugyanakkor elő mernek állani a civillista főlemeléssel...**

— Gyalázat! — kiáltások az ellenzéken.

Tisza István szólni akar ezután, de viharos kiáltások hangzanak.

— Holnap majd folytathatja. Most már fél három óra!

Elnök szüntelen csenget. A baloldalon felugrálanak.

Polonyi Géza hevesen vitatkozik elnökkel. A zajban csak egyes szavak hallatszanak.

Elnök: Széll Kálmán beszélt még 3 órakor is. (Zaj.) Elnök csenget.

Pártoljuk a hazai kisipart!

Vitarius Béla

külföldön tanulmányozott kez-
tűs- és kötszerész mesternél

Debreczen,

A legfinomabb és legdivatosabb keztyűk, valamint a legszakszzerű-
ben készült Sérvkötők, Haskötők stb. a legújtanosab- arakon
kaphatók és megrendelhetők

Főtér, Bádogos-u. 1. Tóth Béla gyógyszer. mellett.
(Tisza-palota.)

Tisza (harsányan): Szólni akarok. **Élni akarok szólásjoggommal.** Eseményében sincs foglalkozni az előttem szólók beszédével **melyekben tücsköt-bogarat összebeszélnek.** (Ellenzéken óriási vihar tör ki.)

— **Rendre, rendre!!** kiáltják s felugrálának helyeikről.

Polonyi: Ez már sok!

Rakovszky: Zárt ülést kérünk!

Lovászi: **Nem hallgatjuk!** — mások: **Tanuljon tisztességét!**

Elnök hiába esenget. Kezdi rendutasítani a közbeszóló képviselőket.

Polonyi felugrik s így kiáltja:

— Kettő után nincs joga rendutasítani senkit.

Tisza beszélni kezd, de szavait nem lehet hallani.

Az egész ellenzék zugja: **Utasítsa rendre a minisztereinköt, mert addig nem hallgatjuk.**

Tisza folyton beszél, de egy szavát sem lehet hallani.

Polonyi: **Nincs házszabály, nincs törvény, gyerünk haza!**

Az ellenzék tényleg élén Polonyival kivonul.

Csak néhányan maradnak a teremben, Tisza azután esendben folytatja a beszédét. A kormány — ugymond — amnesztiát ad a vasutasoknak. A kormány nincs szorult helyzetben, mert feladatát megtudja oldani. Organizálja a forgalmat a leggyorsabb tempóban. Szívesen visszafogadják a visszatérőket. **Hock** felszólalására megjegyzi, hogy az egyoldalú. Hock viszonzására pedig hozzá teszi, hogy nem akarta Hockot bántani.

Szatmári Mór pártja nevében a napirend megállapításánál felszólal s kéri a fizetésrendezési javaslat tárgyalásának elhalasztását.

SZÍNHÁZ.

Doktor ur. Molnár Ferenc klasszikus bohózatát elevenítette fel tegnap este a társulat. A közönség egy része arra használta fel ez alkalmat, hogy virágokkal s ajándékokkal ünnepelje egyik legérdemesebb kedveltjét, **Hahnel** Arankát, a ki finom színézzel játszta el a Sárkány dr.-né szerepét. Zajos sikere volt **Krémernek**, a legkacagatóbb betörőnek, a kinek puzsériádáról már fejezeteket lehetne írni. Úgyes volt **Püspöki Rózi**, a kit örömmel látunk nagyobb szerepekben, **Pataki** is tetszett a közönségnek, mely mérsékelt számban jelent meg. (g.)

A hajduk hadnagya. A társadalmi emóciók e lázas napjaiban is tevékeny élet uralkodik a muzzsák csarnokában. A művészet szentelt berkeit nem érintik a reális élet küzdelmei. Lelkes művész-gárda készül „A hajduk hadnagya” új operett bemutatására, mely fényes kiállítással ma este színre kerül.

Színész házasság. **Palógyi Lajos**, a debreceni színtársulat kiváló tagja hétfőn esküszik örökhűséget **Menszáros Margitnak**, a színtársulat ünnepezt dramái szendéjének. A boldog jegyes pár házasságához a jóbarátok, kollegák és ismerősök tömegének őszinte szerencsekívánatai fűződnek.

Színházi hírek. Pénteken kerül először színre „A hajduk hadnagya” című operett, melynek a zenéjét **Czobor Károly** írta. „A hajduk hadnagya” premier színlapja a következő: **Blanchefort**, ezredes — **Iványi Antal**, Balajthy — **Nagy János**, **Kressenbronn** — **Virágháty Lajos**, **Boronkay Imre**, hadnagy — **Mezei Andor**, **Hájas András**, strázsamester — **Szilágyi Aladár**, **Barbarina** — **Krémer** Lili, **Gaston**, kadet — **Rózi** Lilly, **Jadwiga** grófnő — **Sugar**

Aranka, Szépiczig, kém — **Krémer Jenő**, **Diédó di Albufera** — **Szalay Károly**. „A hajduk hadnagya” premierjére az utalványok érvényesek lesznek.

UJDONSÁGOK

Az ipartestület és a sztrájk.

Felhívás rendkívüli közgyűlésre.

Debrecen, április 21.

A kefégyári munkás sztrájk folyamán nehéz helyzetet teremtett a debreceni kézműiparágakban is. A hatóság intézkedése közbelépésre szólította a kézműipari munkásokat is és ma már városunk egy általános munkás sztrájkjának a színhelye.

Ez ideig nem avatkozhattunk a sztrájk mozgalomba, mert a kefégyári munkások ügyeinek elintézésére az 1884. évi XVII. t.-c. értelmében az ipartestület nem illetékes; ma azonban, midőn az általános ipari sztrájk a legközvetlenebbül érinti a kézműiparosokat is, szükségesnek tartom, hogy egy a képesített iparosok, mint ipari munkásaink érdekében foglalkozunk a jelenlegi viszonyokkal és minden alkalmat és módot felhasználjunk az ipari munka újra felvételére.

E célból boesátom ki az alábbi meghívót azon kérelemmel, hogy a közgyűlésen képesített iparos társaim minél nagyobb számmal megjelenjen szíveskedjenek. Meghívó, a debreceni ipartestületnek 1904. évi április hó 22-én, délután 2 órakor saját dísztermében tartandó rendkívüli közgyűlésére. Tárgy: Az általános ipari munkás sztrájk ügyének megbeszélése. Debrecen, 1904. ápril 21-én. **Tóth Kálmán**, ipartestületi elnök.

* **Miskolczi Jenő családja.** **Miskolczi Jenő** kataszteri felügyelő családja is Nagyváradon rekedt. Ott lakik a bihari alispán, a kinek rokonszerető házában lakik a család. **Miskolczi** táviratot kapott Váradról, melyben a család kérdezi, hogy mit csináljanak most? **Miskolczi** visszasürgönyözött:

— Azonnal jöjjetek haza, de a vasuton semmiesetre sem!

* **Vogel ezredes szekerén.** **Vogel Pál** ténparancsnok-ezredes kedden éjjel elindult Debrecenből, hogy Temesvárra utazzék. A vonat azonban csak Nagyváradig jutott el. **Vogel** Nagyváradon rekedt. — Tegnap azonban táviratoztak az ezredesnek, hogy itthon nagymérvű munkászavargásoktól tarthatni és szükség van hazajövetelére. **Vogel** hajnalban kocsit fogadott, azután faluról-falura váltott lovakkal, szekeren tette meg hazáig az utat. Délután 6 óra volt, mire hazaérkezett. A főtéren ugyancsak megbámulták a porosruhájú ezredest, a ki egy derecskei fuvaros nehéz parasztszekerén hajtattott végig Debrecen főtéren.

* **A vörhenyjárvány.** A főorvos tudvalevőleg kanyaró- és vörhenyjárvány miatt bezáratta hétfőig a lutheránus elemi iskolát. Az egyházi hatóság rendelkezése mégis megkezdődött tegnap az iskolában a tanítást. Felhívjuk e körülményre a városi hatóság figyelmét.

* **Per a kerékpár miatt.** Érdekesen bonyolult hísróciája van annak a biciklinek, melyet a rendőrség tegnap lefoglalt és zár alá vett. A biciklit, mely eredetileg egy fiatal emberé, **Tóth Béláé** volt, **Keszler** műszerészétől, hol javítás végett volt, vitték a rendőrségre. **Keszler**hez egy **Adorján** nevű ifju vitte, a ki azt egy **Magyar Lajos** nevű póttartalékos katonától

lopta, a ki viszont néhány napi használatra **Tóth Bélától** kölcsönözte ki. **Tóth Béla** és **Magyar Lajos** közt perre került a sor s így került a bicikli a rendőrségre, hol most a bonyodalmas ügy okozóját **Adorján** kutatják. A bicikli ott hever a rendőrségen, nincs a ki kifizesse a **Keszler** javítását; **Magyar** a járásbírótság 50 korona kártérítésre ítélte, pedig a bicikli meg van; **Tóth Béla** savanyu arccal mondja: se pénz, se posztó. Csak **Adorján** nevet. A pör tovább folyik s mire véget ér, a bicikli bátran a lomtárba kerül.

* **Gyászhir.** A Debreceni Könyvnyomdászok Szakegylete részvétellel tudatja tagtársa **Cseresnyés Sándor** betűszedőnek a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egyesülete tagjának f. év április hó 20-án, élete 27. évében, hosszúságos szenvedés után történt elhunytát. Elhunyt szaktársunk hült tetemei folyó évi április hó 22-én, pénteken délután 5 órakor, **Garai-utca** 21. számú gyászháznál tartandó ima után a **Hatvan-utcai** temetőben fognak örök nyugalomra tétetni.

* **Az István malom beszűntette a munkát.** Az István gőzmalomban ma délelőtt az igazgatóság beszűntette a munkát. Ennek a rendkívüli intézkedésnek oka az, hogy a malom lisztkészletével minden raktár zsufolásig megtelt és a készletet a vasuti sztrájk nem tudja elszállítani. A malom a még örömlendő lisztet mindaddig, míg a raktárakból nem szállítják el a készletet, nem tudják hova elraktározni, tehát a malom beszűntette az üzemet.

* **Zománc-edények elkobozása.** A rendőrkapitányság tegnap és tegnapelőtt elkobozta a helybeli kereskedőknél található összes zománc-edényeket, a melyek „Rakottyai és társai” losonci gyárából valók, mert kiderült, hogy az egészségre veszedelmes amoil anyagból vannak készítve. A főkapitányság ebben eléggé megmutatta, hogy a város közönségének egészségét veszélyeztető árucikkek elkobozásával a város közönségének érdekeit mennyire szívén viseli. A kereskedők, a kiknek fogalmuk sem volt arról, hogy milyen közveszélyes árucikket tartanak, a legnagyobb kétséggel jártak a rendőrség kezére. Mint értesülünk, a **Rakottyai** és **Társai** cég edényeit az egész országban elkobozták.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: **Fekete Zsuzsánna** ref. 6 hónapos, **Márfalvi Gyula** r. k. 64 éves, **Boldogh Ferencné** ref. 61 éves, **Berger Imre** izr. 7 hónapos.

* **Kártérítés két ujért.** **Kerber Áron** néhány hónappal ezelőtt **Kludszky Ferenc** állatsereglet tulajdonosnál szolgált és szolgálat közben állítólag **Kludszky** helytelen intézkedése miatt megsérült. A jobb kezét egy kocsiúrd összezsuzta és e miatt két ujjja hasznavehetetlenné vált. **Kerber** hosszas betegség után keresésére indult **Kludszky**nak, a kit tegnap Debrecenben meg is talált s itt az ügyészségnél panaszt emelt ellene. Hasznavehetetlen újdjárt kártérítést követel. Az ügyészség utasítására **Mile Pál** rendőrfogalmazó tegnap már kihallgatta a pörösködő feleket, megkísérelte a békés kiegyenlítést, de fáraozásai sikertelenek maradtak. A felek tovább pörösködnek.

* **A ref. nőegylet választmányi ülése.** A debreceni ref. nőegylet tegnap délután fél 5 órakor választmányi ülést tartott **Feressné Szathmáry Teréz** elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: **Komlóssy Arthurné** alelnök, továbbá **Szávay Gyuláné**, özv. **Mayer Emilné**, özv. **Vargáné Dalmy Teréz**, **Szűcs Kálmáné**, **Kovaliczky Artné**, **Sass Béláné**, **Karay Sándorné**, **Vértesi Lajosné**, **Gabona Nándorné**, **Muraközy Róza**, özv. **Szallár Ferencné** választmányi tagok, **Szűcs Kálmán** pénztáros és **Koncz Akos** titkár. A választmányi ülés egyetlen

tárgya az árvaházi gondozónői állás betöltése volt. Veressné Szathmáry Teréz elnök a 22 pályázó közül özv. Kósa Barnáné, szül. Vass Ilona urnót nevezte ki és ezen kinevezését a választmányának hozzájárulását végül beértesítette. A választmány örömmel veszi tudomásul az elnök intézkedését. Az új gondozónői állását május 1-én foglalja el.

* **Esküvő.** Megható ünnepség folyt le tegnap este Kiss Albert ev. ref. lelkész házában. Tegnap kelt egybe bájos és művelt leánya, Kiss Ilonka k. a. Báthory Andor késmárki tanárral. A polgári kötést a nászházánál Oláh Imre m. kir. állami anyakönyvezető személyesen teljesítette. Tanúk voltak a menyasszony részéről Kiss Aron püspök, a vőlegény részéről Pécs Lajos író s illetőleg ennek képviselőjében a vőlegény testvérbátyja Báthory László, sz. k. v. honvédfőhadnagy. A polgári kötés végzetével nyomban következett az egyházi megáldás, melyet az ősz főpásztor Kiss Aron püspök, a ki az örömszülőket is eskette, mindenkit mélyen megható ékesszólással és friss erővel teljesített. Este szűk családi és baráti körben ülték meg a lakodalmat. Ott voltak a többek közt: Kiss Aron és neje, K. Tóth Kálmán, neje és leányuk Melinda, Dicsőfi József és neje, Végő Gyula főkapitány és neje, özv. Báthory Istvánné, a vőlegény édesanyja, Báthory László és neje, dr. Nagy Zsigmond és neje, Illyés Endre és neje, Mindszenty Imre, özv. Joó Istvánné, Békés Lajos és neje és még számosan. A szivderítő zenét Rácz Károly szolgáltatta.

* **A debreceni gyümölcsárusok mozgalma.** Az Egyház-terre beosztott gyümölcsárusok kérvényt adtak be a városi tanáshoz, a melyben helyzetük orvoslását kérik. Tele vannak panaszzal. A hely rossz, a forgalom kevés, nem bírnak maguknak keresni semmit. Az pedig a legsérlemesebb intézkedés rájuk nézve, hogy a sátor alatt való árulást a tanács nem engedi meg nekik. E miatt szabadon áll gyümölcs árucikkük; a nap heve aszalja, a por lepi, ami pedig a kelendőségét alaposan megrontja. Most újabb teher jön rájuk a felemelt helypénzdiakkal. Kérik tehát a tanácsot, segítsen rájuk, helyzetükön. Különben képtelenek lesznek megélni.

* **Ármentesítő társulat közgyűlése.** Az „Alsó-Szaboles Tiszai Ármentesítő Társulat” április hó 25-ik napján délelőtt 11 órakor Debreczenben (Széchenyi-utca 46. szám alatt), a társulat székháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat. 1. Melezer Gyula elhalálozás folytán megüresedett választmányi tagsági hely betöltéséről intézkedés. 2. Számadás vizsgáló küldöttségnek az 1903. évi számadások megvizsgálására vonatkozó s ezen meghívóhoz 1. sz. alatt csatolt jelentése s erre vonatkozó intézkedés. (A számadásokra vonatkozó iratok a társulati pénztár helyiségében, a hivatalos órák alatt közszemlére kitéve vannak s az érdekeltség által megtekinthetők.) 3. A társulat igazgató választmányának mai napon tartott gyűlésében — az alábbi tárgysorozat szerinti ügyekre vonatkozó tett javaslatai s határozatai. A közgyűlést megelőzőleg április hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor igazgató választmányi ülés lesz.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Fiac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.**

* **Pénzkölesőnőket** gyorsan kieszközöl, többféle tartozásokat egy helyre, olcsó törlesztéses kölcsönre convertál Rácz Béla bankiródjája, Debreczen, Csapó-utca 12.

* **Új töltésű villanylámpa 1.25 és 3 frt.** utántöltés 60 kr., Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac- és Szent Anna-utcasarok.

* **Ma este az Angol-királynő vendéglő éttermében a R á c z K á r o l y zene-kara játszik.**

* **Pármai ibolya szappan** rendkívül kellemes ibolya illattal s oly finom, bőrpuhító anyagokból készül, hogy még a legérzékenyebb arcibőri egyének is használhatják. A szappanok ideálja ez a kiváló készítmény, a mi egyúttal illatszert is. — Egy darab ára 50 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. Kapható Debreczenben Tóth Béla, Mihailovits J., Muraközy L., Balázs Ödön, Kováts Nándor, Szilcs Ferenc gyógyszerészeknél, Kálnai Lipót, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Márton Gyula, Benyáts Emil, Békés Lajos, Tóth Kálmán, Fenyő Sándor, Komlóssy Lajos, Mentze Henrik kereskedőknél.

TÁVIRATOK.

A vasutasok előértekezlete.

Budapest, április 21. A vasutasok ma délben tartott előértekezletén vették tárgyalás alá azokat a megállapodásokat, a melyek úgy az általuk kiküldött végrehajtó-bizottság, mint a kormány kiküldöttjei közt létrejöttek. A pontok a következők:

1. Amnesztia a multa és jövőre.
2. Nagygyűlés engedélyezése.
3. Állásfoglalás megengedése a fizetésrendezési javaslattal szemben.
4. A pragmatika és a szövetség ellen nincs elvi kifogás.
5. Vörös László ezekért garanciákat vállal.
6. Azonnal megkezdik a szolgálatot.

Mikor a megállapodásokat előterjesztették Szemányi Péter tiltakozott az amnesztia ellen. A kormánynak kell bünbocsánatot kérnie. Ajánlja a következő javaslatát elfogadásra.

1. A kormány garanciát nyújt arra, hogy senkit büntetés, áthelyezés, nyugdíjazás, kártérítés nem ér.
2. A mozgalom ellenzői 24 óra alatt eltávolítandók.
3. Az 1904. évi esedékes fizetésjavítás pótfizetésképen azonnal kiutaltassék.
5. Összes memorandumok 24 óra alatt végrehajtandók.
6. A pragmatika 24 óra alatt a bizottság elé terjesztendő.
7. Az országos szövetség nem akadályoztatik.

Szemányi Péter javaslatát egyhangulag, nagy lelkesedéssel elfogadták. **Azután az összes vasutasok megesküdtek, hogy nem tágitanak, a míg nem teljesítik.**

E határozat miatt a délutáni nagy gyűlés elmaradt.

Uj tárgyalás.

Budapest, április 21. Az előértekezlet eredménye után Vörös László újabb megoldási kísérletet tett. A demokrata körben tárgyalt a vasutasok végrehajtó bizottságával, a honnan Vázysonyi Vilmosmal együtt, az eredmény kihirdetése nélkül a miniszteriumba hajtatták. *Kiszivárgott hírek szerint a kormány enged.*

A vasutigazgatóság rendelete.

Budapest, április 21. Az államvasutak igazgatósága a hivatalno-

kokat külső szolgálatra kirendelte. **Az igazgatósági hivatalnokok forgalmi szolgálat teljesítését egyenesen megtagadták.**

Közlekedés Budapest—Écs között.

Budapest, április 21. A vasuti igazgatóság hivatalosan jelenti, hogy Budapest és Écs között két vonat: egy személy- és egy gyorsvonat a mai napon megkezdte a rendszeres közlekedést.

Elvágott táviróhuzal.

Budapest, április 21. Nyitárról táviratozzák, hogy Szomorfalu és Kornyt között a táviróhuzalokat elvagták.

Katonavonat.

Budapest, április 21. Reggel nyolc órakor katonavonat indult Szolnok felé. A katonákat az állomásokon leszállították.

Éjjeli tárgyalás.

Budapest, április 21. Vörös László, a ki egész nap azon buzgólkodik, hogy a vasutasok érdekeit kapcsolatba hozza a kormány érdekeivel, este kilenc óra után megjelent a szabadelvű pártkörben, ahol éjfélig értekezett Hieronymi kereskedelemügyi miniszterrel. — Elhatározták, hogy a memorandum és az új törvényjavaslat közti eltéréseket kimutatásba foglalják s **ha teljesíthetők a vasutasok kívánságai, teljesítik.** A tárgyalások ez irányban holnap kezdődnek meg.

A hivatalnokok sztrájkolnak.

Budapest, április 21. Az államvasutak igazgatósága a hivatalnoki kart forgalmi szolgálatra akarta beosztani. A hivatalnoki kar ezt, mint egy másik táviratunkban regisztráljuk, felháborodással utasította vissza. *Délután már az egész hivatalnoki kar a sztrájkoló vasutasok közé vonult.* Érdekes, hogy a nyugoti és északi főműhely hivatalnokai is bejelentették a sztrájkot.

Ideiglenes menetrend.

Budapest, április 21. A máv. igazgatósága ma este ideiglenes menetrendet adott ki a budapest—bécsi vonatok közlekedésére nézve. A menetrend szerint a keleti pályaudvarról reggel 6 óra 50 perckor indul Bécsbe a személyvonat, délután három órakor pedig a gyorsvonat. Bécsből reggel nyolc óra 50 perckor indul a gyors, félegykor a személyvonat Budapestre. — A nyugoti pályaudvarról Marchegg felé negyed tizkor személyvonat, 1 óra 45 perckor gyorsvonat indul. Viszont Bécsből 1 óra 50 perckor gyors, reggel 9 óra 40 perckor személyvonatok indulnak.

A király budapesti utja.

Budapest, április 21. A király tudvalevőleg 25-én Budapestre akart menni. Elhatározásából azonban a vasutasok sztrájkja miatt elállott s bár a budapest—bécsi vonalon beállították a közlekedést, mégis megmarad elhatározása mellett.

A memorándum átdolgozása.

Budapest, ápril 21. Vörös László a Hieronymival folytatott beszélgetése után visszament a vasutasok végrehajtó bizottságához s az 1901. évi memorándum átdolgozására nézve terjesztette elő a miniszter kívánságát. A vasutasok bizottsága erről hallani sem akart, de mikor Vörös kijelentette, hogy csupán formai módosításokról van szó, erre szívesen mutatott hajlandóságot. Különböző tárgyalások holnap délben lesznek, de az teljesen elnömályosult, már annak is a reménye, hogy a holnapi nap folyamán meginduljanak a vasutak.

Tisza István Bécsben.

— Éjjeli távirat. —

Budapest, ápril 21.

Tisza István gróf miniszterelnök ma Bécsbe utazik. Utjával kapcsolatosan sűrű egymásutánban merülnek fel a különféle kombinációk.

Politikai körök véleménye szerint a Tisza István pozíciója megrendült. Az erős kéz politikája következetesen nem érvényesülhetett s a vasutasok sztrájkjában tehetetlené lett.

Tisza István sürgősen Bécsbe rendelték, a hol kihallgatása előtt bizalmasan besugárta neki, hogy a beléhelyezett remény elveszett. Valószínű, hogy Tisza István miniszterelnök ebből levonja a konzekvenciát s beadja lemondását.

Annyi bizonyos és ezt az eltenzéki pártkörben ma este tárgyalták is, hogy a Tisza István pozíciója a vasutasok sztrájkja miatt megrendült s ha a gyors kibontakozás módját olyan zseniálisan meg nem találja, hogy a politikai kecske is jóllakjon és a kápostá is megmaradjon, akkor megbukott.

A holnapi nap különben már világosságot önt a miniszterelnök bécsi utjának eredménye elé.

Ezzel kapcsolatosan tudósítónk érdekes dolgot is meglegráfált lapunknak. E szerint Tisza István gróf dacára annak, hogy a budapesti—bécsi vonalon a forgalmat beállította, nem mer ezen a vonalon utazni, hanem a déli vonattal kerülő uton teszi meg az utat Bécsbe.

Nem lehetetlen, hogy a miniszterelnök bécsi tartózkodásának ideje alatt a vasutasok ügye nem nyer megoldást s akkor a déli vasút alkalmazottai is mind sztrájkba lépnek.

Ilyenformán Tisza Bécsben marad s talán nem is fog érte nehezteni. Mert világéletében mindig szeretett ott időzni.

Nagy munkássztrájk Debrecenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, április 22.

Mint tegnap déli rendkívüli kiadásunkban jelentettük, Debrecen-

ben kitört az általános munkássztrájk. Közel tizenkétezer munkás hagyta abba a munkát, hogy a három hét óta bérharcban álló kefégyári munkásokon esett sérelmekért orvoslást szerezzenek.

Megmozdult a munkásosztály, egyesült erővel és lelkesedéssel kívánja, hogy a kefégyári munkások satisfaktiót kapjanak. Az ő sérelmüket a magukévá tették, az ő sérelmüket a munkások sérelmének tekintik s összetartva tizenkétezer munkás követeli az elégtételt.

A sztrájkanyagán.

A kefégyári munkások sztrájkanyagja az Olajútó volt. Ez a hely tegnap tulzsfoltan benépesült. Reggel már a munkások ezrei vonultak ki s azzal a tervvel foglalkoztak, hogy *tüntető felvonulást rendeznek*. A tervtől azonban Jászy Viktor akadémiai tanár és Jánossy Zoltán ev. ref. lelkész kívánságára egyelőre, de csak arra az időre, míg az illetékes hatóság engedélyét megnyerik, elállottak.

A munkások impozáns tömege esendben viselkedett s nyugodtan töltötte az egész délelőttöt. Dr. Jászy Viktor, Jánossy Zoltán, dr. Ferenczy Gyula dr. Kardos Samu ígéretet tettek, hogy a munkások tüntető felvonulása ügyében maguk eljárnak a főispánnál.

A dohánygyári munkások felvonulása.

Kora délután már újra benépesült a sztrájkanya. A dombos, völgyes helyet körülbelül négyezer munkás, nők és férfiak szállták meg.

Lenn a völgyben nemzeti lobogó alatt a kőműves dalárda foglalt helyet s a munkások lelkes éljenzésétől kísérvé adott elő dalokat.

Egyszerre nagy tömeg hullámozott a sztrájkanya felé. Csakhamar hire futott, hogy a dohánygyári munkások jönnek, a kik a déli órákban léptek sztrájkba. Az óriási munkáscapatot, a mikor a sztrájkanyára bevonult, lelkesen megéljenzették.

A dohánygyári munkások nagy csoportban együtt maradtak és Varga vezetőjük intézett hozzájuk beszédet. Nyugalomra hívta fel őket. Elmondta, hogy a gyár igazgatója, a ki irántuk nagy jó indulattal viseltetik kijelentette, hogy ha rajta állana a munkások fizetésjavításának megoldása, azonnal megtenné. Kívánságaikat azonban felterjeszti a központi igazgatósághoz s az eredményről érteitleni fogja őket.

Csak arra kérte a munkásokat, hogy az öröket hagyják a gyárban, ne vonják be a sztrájkba, mert ha bevonnák, kénytelen lenne a katonaságtól kérni őrséget. A munkások az igazgató kívánságát készséggel teljesítették.

A dohánygyári munkások ezután négy férfi és 3 nő tagu bizottságot választottak, a kik naponként kívánságaik megoldásáig a tárgyalások során a munkásokat képviselni fogják.

A dohánygyári munkásokat nem tisztán a szolidaritás, hanem az a körülmény szolgáltatta a bérharcba, hogy fizetéseiket kicsinylik, a megélhetésre elégtelenné tartják. Sehogysem áll arányban nagy munkájuk kis keresete a debreceni élet drágaságaival. A nők hetenként 3 frt 50 krtól négy forintig tehető összeget keresnek. A

férfiak naponként 70—90 krt kapnak, legtöbben családok emberek s öt forintból egy héten minden órájuk lekötése mellett sem tudják családjaikat eltartani.

Kívánságuk tehát az, hogy a szakma és a napiberek 30 százalék fizetésjavítást, a hetiberek pedig 20 százalék fizetésjavítást kapjanak. Senki a sztrájkból kifolyólag a gyárból el nem bocsátható. A dohánygyári munkások kijelentették, addig munkába nem állnak, a mig követeléseiket a központi igazgatóság nem teljesíti. Az eredményt azonban békésen várják be.

Jönnek a csendőrök.

A dohánygyári munkások bevonulása után a legszebb rend és nyugalom, sőt jókedv honolt a sztrájkanyagán. Egyes csoportok beszélgettek, mások játszottak vagy daloltak.

A városból sűrűn hullámozott ki az érdeklődők tömege. Sokan kocsikra mentek ki a sztrájkanyagára s hosszan elnézték a legszebb rendben viselkedő munkásnépet. Nyoma sem volt ott a legkisebb izgalomnak sem.

Egyszerre azonban villámgyorsan futott szét a hire:

— Jönnek a csendőrök!

Tíz lovascsendőr erős porfellegtől körülveve közeledett a sztrájkanya felé.

A munkások, nők és férfiak sűrű tömegben álltak ki az utra s a csendőrök, mikor egész közel értek, utat szerettek volna nyerni, hogy felvonulhassanak. A munkásoktól nem jöhettek, szépen visszafordultak tehát s a temető alatt tartottak stációt, a csendőröknek kijutott az éljenzől, — a mikor mentek.

A csendőrök elvonulása után Jakab Lajos, a munkások egyik bizalmi férfa állott fel és beszédet intézett a néphez. Elmondta, hogy a főkapitány kezéből kivették a rendfenntartást s a csendőrségre ruházta a belügyminiszter. Nem azért jöttek a csendőrök, hogy támadást intézzenek ellenük, hanem a rendfenntartás vezette őket. Nézzék el tehát türelmesen, viselkedjék mindenki nyugodtan. Nehogy akárki is összeütközést provokáljon, talán kő után nyuljon. Nem követ, hanem a munkásnép igazságával akarnak a bérharcban állók eredménytelélni.

Ez lebegjen mindenki szeme előtt. Nemsokára megjönnek a bizalmi férfiak, a kik most a munkásnép érdekében buzgókodnak, hallgassák meg azokat s azután majd esendben, nyugodtan vonuljanak haza.

A szónokot több ízben megéljenzették, De beszéde során sűrűn kijutott az abeugolásból Tisza Istvánnak s a rendőrhatalóságnak.

Azután újra esend, nyugalom, békeség és jókedv honolt a sztrájkanyagán.

A tüntető felvonulás.

Kévessel este hat órákor érkezett meg dr. Kardos Samu a munkások bizalmi férfival a sztrájkanyagára. Dr. Kardos Samu éljenzve vették körül s hallgatták hosszabb beszédét, a melyet a munkásokhoz intézett. Elmondta, hogy dr. Jászy Viktor, dr. Ferenczy Gyula és Jánossy Zoltánnal együtt megjelentek a főispánnál, hogy a munkások tüntető felvonulására az engedélyt kieszközöljék. A főispán igen szívesen fogadta őket s kijelentette **előttük**, hogy a tüntető felvonulások engedélyezésének jogát a belügyminiszter fenntartotta magának. Ajánlotta tehát, hogy táviratilag

forduljanak hozzá engedélyért. A maga részéről kijelentette azt is, hogy ő is távirattal fordul a belügyminiszterhez.

Dr. Kardos Samu a munkások lelkes összetartásának méltánylása után kijelentette azt is, hogy a belügyminiszterhez már el is küldték a táviratot s remélhetőleg ma, vagy holnap reggel meg jön rá a válasz s biztosra vehető, hogy a belügyminiszter nem fog elzárkózni az engedélyezés alól. Ez esetben pedig holnap a tüntető felvonulás megtartható lesz.

Végül arra kérte a munkásokat, hogy impozáns számukban is maradjanak békés nyugalomban, izgalom ne ragadja el őket s vér ne fesse a földet, hogy a hatalom gögje ebredjen fel még jobban belőle. A munkások igazsága az ország igazsága. A míg a munkások összetartásuk és ragaszkodásukban ilyen nyugalmas, méltóságteljes viselkedéssel vonják magukra a figyelmet; addig a társadalom rokonszenvét is biztosítani tudják maguknak.

Utána Gál István és Jakab Lajos beszéltek, akik szintén nyugalomra intették a sztrájkolókat. Felszólították őket, hogy a belügyminiszter döntését higgadtan várják be. Vonuljanak szépen haza, minden tömeges csoportba verődés nélkül.

A munkások megjelentették a vezéreiket s lassanként oszladozni kezdtek. — Alkonyatkor már csendes volt az Olajút.

A tüntető felvonulás engedélyezése ügyében pedig éjjel 12 órakor jött meg a válasz, a mely a következő:

Kardos Samu ügyvéd urnak
Debrecen.

A munkások felvonulását csak az esetben engedélyezhetem, ha a rendért s biztonságért ügyvéd ur, dr. Ferenczy Gyula, dr. Jászy Viktor tanárok és Jánossy Zoltán lelkész urak is személyesen felelősséget és kezességet vállalnak.

Belügyminiszter.

A sürgöny vétele után dr. Kardos Samu, lapunk tudósítója előtt kijelentette, hogy a maga részéről minden szavatosságot elvállal s hiszi, hogy nem lesz másképpen a sürgönyben megnevezett több ur részéről sem. Így tehát ma a tüntető felvonulás megtartható lesz. Abban mintegy tizenkétezer munkás vesz részt s a város főbb utcáin sorrendben vonul majd keresztül a sztrájkolók nagy menete.

Este a városban.

Debrecen főtere s a városháza egész környéke tegnap este szokatlan képet öltött. Az utcavonalat sűrű tömegben hullámozó néparadat öntötte el. Szekérutakon pedig le s fel csendőrök toporzékkoltatták lovaikat.

A publikumot kíváncsi érdeklődés hozta fel a főtérré. Parázs tüntetésről beszéltek, a miből egy szó sem lett igaz. A sztrájkoló munkásnép távol áll minden ilyen erőszakos módon megnyilatkozó tüntetésnek még a szándékától is.

A publikum azonban még sem távozott csalódottan. Olyan látványosságban volt része, a milyennel csak Tisza Pista szokta megörvendeztetni a kordára szánt jó népet. Csendőrök rendeztek az utcákon lóversenyt.

Ezt is meguntá a publikum s tíz óra felé csalódottan távozott. Fenn a városhá-

zán pedig főispán, polgármester, főkapitány, Csáky gróf, Vogel ezredes stb. azon tanácskoztak, hogy a közönség esetleges zavargásával szemben milyen intézkedéseket tegyenek s mi lenne arra a legkedvezőbb mód, hogy a közönséget tüntetésében megakadályozzák. Mire a megállapodás megtörtént s az értekezlet véget ért, már az utcán sem volt senki.

Egy bárócsalád botránya.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 22.

Az utóbbi hetekben majd mindennap szó esett az agg hetvenéves Nugent báróról, a ki hónapok előtt eltűnt Andrássy-ut 77. számú lakásáról. A báró előéletéről, vagyoni és családi körülményeiről a legkülönbözőbb verziók keringtek. Egyik újság azt írta, hogy az öreg ur nagy szegénységbe él, a másik lap szerint Nugent bárót a felesége tette tönkre, a ki valaha szakácsné volt.

Tudósítónk utána járt a dolgoknak és a báró mostani feleségének a szíveségéből a következő érdekes adatokat közölheti a báróról:

Nugent báró jelenleg hetven éves. Ötven év előtt jött Magyarországra, katonatiszt lett, elfelejtette, hogy angol származású, igaz, derék magyar tagja lett a hadseregnek. Harminc éves korában nősült először, egy Hockinger Mari nevű egyszerű polgárleányt vett el feleségül, akitől három gyermeke született: Laval, Walter és egy leány: Marie.

A gyermekek Magyarországon, magyar nyelvben és magyar szellemben nevelkedtek; a fiuk katonaiskolában, a lány zárdában. 1887-ben Stoekinger Mari, a feleség meghalt. Szegeden temették el óriási részvétellel. Mindenki szerette, tisztelte a halottat és igazi, mély részvétet keltett az örök elköltözése.

A gyerekek akkor már kezdtek fejlődni. Laval hadnagy lett Egerben, Walter pedig Varasdon. Mindketten gyönyörű szép szál legények voltak és nem volt száma a gáláns, uri kalandjaiknak.

1889-ben a báró ismét nősült. Egy előkelő angol főrangú hölgyet vett el feleségül, a ki itt nevelkedett Budapesten a Zichyknél. A két — már nem egészen fiatal — szerelmes 1889. év decemberében esküdtött örök hűséget egymásnak. Az esküvő fényes, elegáns volt, csak egy dolog zavarta meg. Nem jelentek meg a templomban a báró

gyermekei. Sem a fiuk, sem Marie, a ki akkor már egy közös hadseregbeli kapitánynak volt a felesége.

Ez a dolog lényegesen kellemetlenné tette a helyzetet és sok veszekedésre adott okot. A bárónénak 1892-ben Londonba kellett mennie az udvarhoz. Nagy ünnepélyek voltak és Nugent báróné nagy szerep jutott ezekben az ünnepélyekben. Ot hónapi volt ott és mire visszajött, feldulva találta az egész családi boldogságát.

A báró kiköltözött a régi lakásból és közös háztartásba lépett egy Klausz Mari nevű karinthiai pórnővel, a ki Nugent bárónó szerint egy iszákos, vén nő. Foglalkozására nézve pedig eseléd. Ez az asszony behálózta a gyöngye akaratu bárót, a ki minden pénzét, összeköttetéseit rápazarolta erre a nőre és a feleségével abszolúte nem törődött. Az Andrássy-ut 77. számú házban vett ki közös lakást, a mely vagy öt szobából állott.

Nugentné egy darabig tehetetlenül állott ilyen tömörked akadálylál szemben, de azután elhatározta, hogy végletekig viszi a küzdést. Ő is ugyanabba a házba ment lakni, csakhogy a harmadik emeletre, egy apró hónapos szobába.

Elainte szépszóval akarta visszahódítani a férjét, de mikor ez a kísérlet sikertelen maradt, pörre vitte a dolgot. Ötezer forint évi tartásdíjat követelt Nugenttől és 1898-ban meg is nyerte a pört. Haszna azonban nem sok lett belőle, mert a báró néhány hét múlva a szakácsné kíséretében eltűnt Budapestről, elbujdosott. A vasuti jegyére azt íratta: Nugent báró és neje és a külföldi összes szállókban, vasutakban is így szerepelt.

Az igazi, előkelő családból származó Nugent báróné pedig ez alatt nyomorgott, rosszul él itt Budapesten. — Papiroson volt ugyan évi ötezer forint jövedelme, a valóságban azonban semmi. Időközben összeveszett a báró gyermekeivel is, Lavallal aki most Nagyszébenben kapitány és Walterrel, a ki Varasdon százados. Reájuk fogja, hogy ők idegenítették el tőle az apjukat és inkább a karintiai nő karmai között hagyják az öreg bárót, mint az ő ölelő karjaiban.

Ez a pörösködés a fiuk és a mostoha között öt évet tartott. A dolognak az lett a vége, hogy a báróné följelentette a fiait a honvédfőparancsnokságnál, a férjét pedig a rendőrségnél. Követeli, akarja, kívánja, hogy hazahozzák Nugent bárót, a kihez kizárólag és egyedül neki van joga.

Rendkívül olcsó!

Karlsbádi porcellán készletek, u. m. Étkező, Tea, Kávé és Mosdó, az alanti árak mellett.

BLATTNER GYULA

Debrecen, Főter 42. Lamprecht-palota.

Hungáriával szemben.

Áram komplett 6 szem. dus aranyozás, diszes festés, többszörösen égetve legfinomabb porcellán.

Étkező elegáns	6 ft.	Kávé és Tea készlet	3.40 ft.
Étkező remek szép	8 ft.	Tea készlet rokokó	4.80 ft.
Étkező rokokó disz	11 ft.	Mosdó Complet	4.30 ft.

Étkező 12 személyre, diszes 27, 35 és 40 ft.

Nagy raktárt tartok fehér és színes, likőr, viz, bor és sör üveg készletekben.

Képek a leggyorsabb kivételéig.

A legújabb épület és portáló üvegezési vállalat.

SZINLAP.

Ma, pénteken, április hó 22-én, bérlet 169-ik sz. „A” — először:

A HAJDUK HADNAGYA.

Nagy operette 3 felvonásban.

Részletfizetésre férfi és női cipőt a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig készít.

KRAUSZ Mór
cipész, Szécheny-u. 50.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

==== Óriási raktár ====
SZőnyegeken,
Függöny, ágy- és asztalterítő,
BUTORSZÖVETEK,
==== Linoleum. ====
!! OLCSÓ ÁRAK !!

Himlőhely, Vimedli, Szeplő,

májfolt, arczörösség, ragya és minden más bőrcsunyaságot leszed és az arczbőrt a rövidebb idő alatt rendbe hozza és bársonyosabbá teszi a Matild arczenőcs, crém, szappan stb. Tessék megpróbálni, mert ha ezen ártalmatlan szépitőszerek nem használnak, a szerárát minden csürés csavarás nélkül visszaadja, a cím: KUN ISTVÁN gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde” magyarországi műlaboratóiuma. (Alapítattott 1895. Budapesten.) Budapesten TÖRÖKNÉL. Debreczeni raktár: TÓTH BÉLA gyógyszerészében. Hajrestorer 2 korona. Fenomenális, nem fog, nem piszkít.

Az általam leggondosabban összeállított s tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegyiszta

SŐSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota.)

Fennáll :
132
év óta.

Dr. Róthschnek V. Emil

utóda **GRÓSZ NAGY FERENCZ**

Gyógyszerház az „Árany egyszarvu”-hoz

DEBRECZENBEN, (Cegléd-) Kossuth-utca 8-ik szám alatt, a színház mellett.

Alapítattott :
1772.
évben.

Ajánlja első kézből gyári raktárát bel- és külföldi, valamint saját készítésű

Gyógyszer-különlegességeknek :

Függönyök és pépek.
Fogcsappék s — regaszok.
Szájvizek — lypiacsok.
Szemvizek (Römerhaus — Lebois).
Mellazörpök — Csonkomáj olajok.
Gyermek-tápszerek.
Gyomertisztító lapdacsok.

Bőr- és női-
gyógyszerek
külön

Czokorkák köhögéssől.
Gyomorerősítők — Gyógyborok. Dióesszencia.
Fülfájás ellen — Sősborszeszek.
Seb- és tykszentapaszok
Fagykenők — Kősvénygyőzszerek.
Kivitalos kötszerek.
Vérképző vaskészítmények.

Illat- és szépitőszereknek :

Arca- és kézcrémek.
Arca- és hajporok,
Hajkenők és növesztők — festők.
Mosdó- és aseptolvizak.
Glycerin-készítmények.
Fáy Flóra-főle arczkrém és szappan.

Legjobbak!

Illatos olajok és pomádák.
Gyógy- és pipere-szappanok (Szeplőszappanok).
Parfüme-illatszerek.
Füstölők: illatos és gyógyszeres.
Vazelin-készítmények.
Hajdusági bajuszpedrő.

Hasonszenvi gyógyszereknek :

Anyafestmények.
Higitások.
Dörzsölések.
Golyócskák.

Homó-
patália.

Egyse világokban.
Berendezési tárgyakban.
Házi- vagy utazásigietre.
Ujra felszerelések és megtöltések.

stb. naponta felmerülő gyógyszerészeti újdonságoknak.

JEGYZET: Míután minden készítmények n. n. „Speciálítások”, közvetlen a készítőktől — tehát „valódi minőségben” tartatnak — azok talán másfél előfordulható olcsóbb ajánlatokkal sem árban, sem minőségben párhuzamba nem tehetők!

Vidéki megrendelések postafordultával megküldetnek.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosválaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

SZÓSI BÓZSA 21. levele van a kívánt helyen.
ÁRVA 9000. Ha komoly szándéka van, tudasson, mikor és hol? S. I. g.

Ajánlat.

MÁJUS 1-én, a Csemete-utca 7. sz. alatti sárok házban, utcai bejáratnál bíró egy vagy két szobás pinze lakás kiadó.

CSINOS UDVARI lakás és utcai butorozott szoba kiadó. Miklós-u. 21.

BORSY-féle köhögés elleni pemetefü-cukor kapható Buday cukrászda, Jósa és Jóna droguerijában.

SZABNI tanítók, elsőrendű szabás szerint, jutányos árban. Czim a kiadóban.

PEMETEFÜ maláta, és égetett cukorkák kaphatók, Riesz cukrászdájában.

NÉGY SZOBÁS lakás kiadó, Csokonai-utca 13. sz. Jó vízü kút, mosókonyha.

EGY CZIPÉSZ-MŰHELY, teljes felszereléssel, haláleset miatt kiadó Május 1-re. Varga-utca 12. sz. alatt.

Kereslet.

EGY VARRÓNÓ felvétetik Winer Adolf zsák és ponyva-üzletében, Kossuth-u. 27.

DERÉK- és alj-varrónók kerestetnek jó fizetéssel. Tanuló leányok felvétetnek Bosznay varroda, Kossuth-u. 5.

EGY FÜSZERES vagy vegyes üzletben tanult segéd, alkalmazást nyer Tulogy Ferencnél Hajdu-Böszörmény.

ÜGYES varróleányok fölvetetnek Széchényi-utca 52. szám alatt.

HÁZMESTERNEK gyermektelen házaspár május 1-én felvétetik, Kossuth-u. 56. sz. alatt.

SPÁRGA ELÁRUSÍTÓK magas jutalék mellett alkalmaztatnak, Erzsébet-telepi irodában, Kossuth-utcán 32.

Eladás.

TEMPLOM-ÜLÉSEK ELADÓK a Deák-utcai templomban, heti 5 korona lefizetésre, a legjobb helyen, szeglet, első sorban. — Czim a kiadóban.

HASZNÁLT jó karban levő biliárd, jutányos áron eladó. Értekezhetni Biczó Gyula iparoskörü elnöknel.

EGY FEDELES HINTÓ eladó. Csók-utca 5-ik szám alatt.

HASZNÁLT olcsó akasztós siffon kerestetik. Czim a kiadóban.

PUKSZ STYRIA kerékpár eladó, jutányos áron. Czim a kiadóban.

Szunyogh Szabolcs

esztári magyar gulyájából több **2-2¹/₂ éves szép bika** eladó.

Rendkívül leszállított árak a májusi idényre.

Aki olcsó és megbízható jó árú akar, u. m. festék, firisz, szobaadlólacok, parquetmáz, szalmakalap lack stb., forduljon bizalommal

Fazekas Kálmán
 Hatvan-utca 6-ik szám
 festék-, petróleum- és zsiradék-üzletébe, hol ezen szakba vágó cikkeket bámulatos olcsó áron szerezhetik be.

Egy próbavásárlás meggyőződést.

Gyökeres (porhajas) Szőlővesszők

u. m. Nagyburgundi, Kadarka, vegyes Chas-selas fajok, Erdei és Juhfark ezrenként 20 koronáért kaphatók a **DEBRECENI SZŐLLŐ ÉS BORTERMELO SZÖVETKEZETNÉL** Simeó fiv-u 2 számú bérház.

A legjobb és legolcsóbb

jó ivó vizü kutfurrásokat, helyben és vidéken, jótállás mellett, többféle szivattyukat nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett készí-tünk, ugyszintén vízvezetékeket és szivattyukat, jutányosan javítunk. Cséplő garnitúrákat és mindenféle gazdasági gépeket, gyorsan és előnyös árért javítunk.

A n. é. közönség becses pártfogá-sát kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

RÁCZ ÉS EHRENREICH,
 Szechenyi-utca 44. szám

Kiadó

Sesta-kert erdei járás 22.sz. villa.
 Czim a kiadóban.

Máyer Jenő

csemege-, füs-er- és bor-kereskedésében

naponkint friss prágai sódar, zöld főzelék és halkonzervek, kávé és thea különlegességek, finom rumok és különféle friss csemegék kaphatók.

Gyönyörű

szines és fekete Grenadin és Etamin áttört szövetek érkeztek

óriási választékban:

Bosznay J. és Társa
 divatárubázába
 Debreczen, Kossuth-u. 5.

Budapesti Takarékpénztár

Részvénytöke: **K. 10.000.000** és Országos Zálogkölcson ny. társaság váltó-üzlete

Vesz és elad mindennemü értékpapirokat, és azokra legelőnyösebb f. l. tételek mellett kölcsönt nyújt

BUDAPEST, VI. Andrassy-ut 5. saját házában.

Beható és lelkiismeretes információkat ad, különösen tőkebefektetésre alkalmas részvényekről költségmentesen.

Sürgönczim: TERÉZIA, Budapest.